

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
TEISĖS GAUTI INFORMACIJĄ IŠ VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ
INSTITUCIJŲ IR ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1524 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2016 m. d. Nr.
Vilnius

**1 straipsnis. Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių
institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 nauja redakcija**

Pakeisti Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymą Nr. VIII-1524 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
TEISĖS GAUTI INFORMACIJĄ IŠ VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ
INSTITUCIJŲ IR ĮSTAIGŲ
ĮSTATYMAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo tikslas ir paskirtis

1. Šio įstatymo tikslas – nustatyti asmenų teisės gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, įmonių ir viešųjų įstaigų, nurodytų šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje, dokumentus, kuriais jos disponuoja ar (ir) tvarko vykdydamos įstatymų ar kitų norminių teisės aktų nustatytas funkcijas (toliau – viešoji funkcija), įgyvendinimo priemones ir tvarką.

2. Šis įstatymas:

1) įtvirtina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, įmonių ir viešųjų įstaigų, nurodytų šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje, pareigą teikti dokumentus, taip pat susitarimų dėl išimtinių teisių dėl dokumentų pakartotinio panaudojimo suteikimo draudimą;

2) nustato dokumentų pakartotinio naudojimo sąlygas;

3) reguliuoja prašymų gauti dokumentus pateikimo ir nagrinėjimo tvarką, kitus valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, įmonių ir viešųjų įstaigų, nurodytų šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje, veiksmus teikiant dokumentus pareiškėjams;

4) reguliuoja atlyginimo už dokumentų teikimą nustatymo principus;

5) nustato informacijos apie valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, įmonių ir viešųjų įstaigų, nurodytų šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje, veiklą skelbimo tvarką;

6) reglamentuoja šio įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje numatytų dokumentų rinkinių (toliau – dokumentų rinkiniai) sudarymo ir su dokumentų rinkiniais susijusių paslaugų teikimo tvarką.

3. Šiuo įstatymu įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai nurodyti įstatymo priede.

2 straipsnis. Įstatymo taikymas

1. Šis įstatymas taikomas valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, įmonėms ir viešosioms įstaigoms, finansuojamoms iš valstybės ar savivaldybių biudžetų bei valstybės pinigų fondų ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – Viešojo administravimo įstatymas) nustatyta tvarka įgaliotoms atlikti viešąjį administravimą arba teikiančioms asmenims viešąsias ar administracines paslaugas ar vykdančioms kitas viešąsias funkcijas, įskaitant bibliotekas, muziejus ir valstybės archyvus. Šioje dalyje nurodyti subjektai toliau šiame įstatyme bendrai vadinami institucijomis. Šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalis taip pat taikoma įmonėms ir viešosioms įstaigoms, kurių savininkė arba bent viena iš dalininkių yra valstybė ar savivaldybė, akcinėms bendrovėms ir uždarosioms akcinėms bendrovėms, kuriose valstybei arba savivaldybei priklauso daugiau kaip 50 procentų balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, kai jos skelbia informaciją apie savo darbuotojų darbo užmokestį šio įstatymo nustatyta tvarka.

2. Keitimasis dokumentais tarp institucijų teikiant viešąsias ar administracines paslaugas ar vykdant kitas viešąsias funkcijas nelaikomas dokumentų pakartotiniu naudojimu.

3. Šis įstatymas netaikomas dokumentams:

1) kurių tvarkymas nėra institucijai įstatymuose ar kituose norminiuose teisės aktuose nustatyta viešoji funkcija, išskyrus informaciją apie darbuotojų darbo užmokestį;

2) į kuriuos trečiosios šalys turi pramoninės nuosavybės, autorių, gretutines ar duomenų bazių gamintojų (*sui generis*) teises (toliau – intelektinės nuosavybės teisės);

3) kurių teikimą draudžia įstatymai ar jų pagrindu priimti kiti norminiai teisės aktai, įskaitant dokumentus, kurie nėra prieinami dėl nacionalinio ar visuomenės saugumo, šalies gynybos interesų, statistinių duomenų slaptumo, komercinio konfidencialumo arba kurie sudaro valstybės, tarnybos, banko, komercinę, profesinę paslaptį;

4) kurių teikimą riboja įstatymai ar jų pagrindu priimti kiti norminiai teisės aktai, taip pat kai pareiškėjai turi pagrįsti dokumentų, kurių prašo, panaudojimo tikslą;

5) kuriuos sudaro tik logotipai, ornamentai ir (arba) emblemos;

6) dokumentų, kurių teikimas nėra draudžiamas, daliai, kurią sudaro asmens duomenys, kurių pakartotinis naudojimas nėra suderinamas su norminiais teisės aktais, susijusiais su asmens duomenų tvarkymu;

7) kuriais disponuoja Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija, kiti iš valstybės ar savivaldybės biudžeto išlaikomi radijo ar televizijos programų transliuotojai;

8) kuriais disponuoja švietimo įstaigos, valstybinės aukštosios mokyklos (toliau – aukštoji mokykla), išskyrus aukštųjų mokyklų bibliotekas, ir valstybiniai mokslinių tyrimų institutai;

9) kuriais disponuoja teatrai, koncertinės įstaigos, kitos kultūros įstaigos, išskyrus bibliotekas, muziejus.

4. Jeigu dokumentų tvarkymą, teikimą ir skelbimą reglamentuoja kiti įstatymai, šis įstatymas taikomas tiek, kiek kiti įstatymai nenustato kitaip.

5. Asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu (toliau – Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas).

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Dokumentas** – institucijos veikloje užfiksuota informacija ar jos dalis, nepaisant jos pateikimo būdo, formos ir laikmenos, įskaitant registro duomenis, registro informaciją, registruoti pateiktus dokumentus ir (arba) jų kopijas, valstybės informacinės sistemos duomenis.

2. **Dokumento pakartotinis naudojimas** (toliau – pakartotinis naudojimas) – pareiškėjų ir (ar) jų atstovų naudojimas dokumentais komerciniais arba nekomerciniais tikslais, kurie skiriasi nuo pirminio tikslo parengti dokumentą vykdamą viešąją funkciją.

3. **Dokumento skelbimas** – dokumento viešas perdavimas, įskaitant jo padarymą viešai prieinamo, kad pareiškėjas ar jo atstovas galėtų jį pasiekti pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku.

4. **Dokumento teikimas** – dokumento atskleidimas perduodant ar kitu būdu padarant jį prieinamą pareiškėjui ar jo atstovui jų prašymu.

5. **Informacija** – žinios, kuriomis disponuoja institucija, vykdydama viešąsias funkcijas.

6. **Pareiškėjas** – Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos valstybių narių, Europos ekonominės erdvės valstybių fizinis, juridinis asmuo, juridinio asmens statuso neturintis subjektas ir (arba) jo filialas ir atstovybė.

7. **Pareiškėjo atstovas** – asmuo, turintis teisę atstovauti pareiškėjui.

8. **Skaitmeninių dokumentų rinkinys** (toliau – dokumentų rinkinys) – informacinių technologijų priemonėmis sudarytų ir metodiškai susistemintų dokumentų visuma, įskaitant jų metaduomenis.

9. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme, Viešojo administravimo įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme (toliau – Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas).

4 straipsnis. Institucijos pareiga teikti dokumentus pareiškėjams

1. Institucijos privalo teikti pareiškėjams ar jų atstovams (toliau – pareiškėjas) dokumentus, išskyrus šio įstatymo ir kitų įstatymų nustatytus atvejus.

2. Dokumentai kitų valstybių, išskyrus Europos Sąjungos valstybes nares ir Europos ekonominės erdvės valstybes, fiziniams, juridiniams asmenims, juridinio asmens statuso neturintiems subjektams, jų filialams ir atstovybėms teikiami ta pačia tvarka kaip pareiškėjams, jeigu tai neprieštaruoja Lietuvos Respublikos įstatymams, tarptautinėms sutartims, Europos Sąjungos teisės aktams ir kitiems norminiams teisės aktams.

5 straipsnis. Informacija apie institucijos veiklą

1. Informacija apie institucijos veiklą yra vieša ir pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) nustatytą tvarką skelbiama institucijos interneto svetainėje.

2. Institucijos interneto svetainėje laikantis asmens duomenų apsaugos, valstybės, tarnybos, komercinės, profesinės paslapčių ir kitų įstatymų saugomų paslapčių apsaugos reikalavimų turi būti skelbiama:

1) nuasmenintos Seimo kontrolierių pažymos dėl institucijoje atlikto skundo tyrimo ir informacija apie Seimo kontrolierių siūlymų (rekomendacijų) nagrinėjimo institucijoje rezultatus;

2) informacija (nuasmeninti duomenys) apie institucijos atžvilgiu priimtus valstybės kontrolieriaus ir jo pavaduotojų sprendimus pagal valstybinio audito ataskaitas, taip pat apie sprendimuose nurodytų teisės aktų pažeidimų pašalinimą, nurodymų, teikimų ir siūlymų vykdymą;

3) įsiteisėję nuasmeninti teismų sprendimai, kuriuose konstatuojami pažeidimai institucijoje, taip pat informacija apie priemones, kurių buvo imtasi dėl šių teisės aktų pažeidimų;

4) informacija (nuasmeninti duomenys) apie institucijoje nustatytus tarnybinius nusizengimus ir už juos paskirtas galiojančias tarnybines nuobaudas; jeigu sprendimas dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo buvo apskūstas įstatymų nustatyta tvarka, informacija apie jį skelbiama tik įsigaliojus teismo ar kitos tarnybinį ginčą nagrinėjusios institucijos sprendimui;

5) informacija (nuasmeninti duomenys) apie institucijos valstybės tarnautojų gautus paskatinimus ir apdovanojimus;

6) institucijos valstybės tarnautojų, valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis (toliau – darbuotojai), vidutinis nustatytasis (paskirtasis) darbo užmokestis (darbuotojo, kuris vienintelis įstaigoje eina atitinkamas pareigas, vidutinis nustatytasis (paskirtasis) darbo užmokestis skelbiamas tik gavus jo sutikimą);

7) kita Vyriausybės nustatyta informacija.

3. Visa informacija apie institucijos veiklą pareiškėjams teikiama neatlygintinai.

6 straipsnis. Dokumentų teikimo principai

Institucija, teikdama dokumentus, vadovaujasi šiais principais:

1) dokumentų išsamumo, reiškiančio, kad pareiškėjui turi būti pateikti visi pagal teisės aktus teiktini jo prašymo turinį atitinkantys dokumentai;

2) dokumentų tikslumo, reiškiančio, kad pareiškėjui teikiami dokumentai turi atitikti institucijos disponuojamus dokumentus;

3) teisėtumo, reiškiančio, kad institucijos veiksmai teikiant dokumentus grindžiami šiuo ir kitais įstatymais ar kitais norminiais teisės aktais;

4) objektyvumo, reiškiančio, kad institucijos darbuotojai, teikdami dokumentus, turi būti nešališki ir objektyvūs;

5) pagalbos, reiškiančio, kad pareiškėjams teikiama pagalba įgyvendinant teisę gauti dokumentus;

6) dokumentų prieinamumo, reiškiančio, kad sudaromos palankios sąlygos pareiškėjams naudoti dokumentus neatsižvelgiant į jų veiklos tikslus ir teisinę formą, o prireikus nustatomos tik būtinausios teisinės, techninės ir (arba) finansinės dokumentų teikimo pareiškėjams sąlygos;

7) abipusio naudojimo, reiškiančio, kad institucija pareiškėjui pateiktus dokumentus prireikus toliau pati naudoja.

7 straipsnis. Institucijų kompetencija pakartotinio naudojimo srityje

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybė nustato pakartotinio naudojimo plėtros kryptis, siektinus rezultatus ir jų pasiekimo būdus.

2. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija) formuoja valstybės politiką pakartotinio naudojimo srityje ir pagal kompetenciją privalo:

1) teikti Vyriausybei pasiūlymus dėl pakartotinio naudojimo plėtros krypčių, siektinų rezultatų ir jų pasiekimo būdų;

2) koordinuoti ir derinti institucijų veiksmus, joms pagal kompetenciją įgyvendinant valstybės politiką pakartotinio naudojimo srityje;

3) teikti išvadas dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su pakartotiniu naudojimu, projektu;

4) kas trejus metus nuo šio įstatymo priede nurodytos direktyvos įsigaliojimo datos rengti dokumentų, skirtų pakartotinai naudoti, prieinamumo, sąlygų, kuriomis šie dokumentai prieinami, ir pareiškėjų teisės gynimo priemonių ataskaitą ir pateikti ją Europos Komisijai; pagal šią ataskaitą, kuri skelbiama viešai, atliekama šio įstatymo 10 straipsnio nuostatų įgyvendinimo stebėseną;

5) atlikti kitas pavestas funkcijas, susijusias su pakartotiniu naudojimu.

3. Susisiekimo ministerijos įgaliota institucija atlieka pakartotinio panaudojimo stebėseną ir privalo:

1) teikti institucijoms metodinę pagalbą dėl dokumentų rinkinių ir juos apibūdinančių duomenų (toliau – metaduomenys) sudarymo;

2) teikti dokumentų rinkinių metaduomenis į Europos atvirų duomenų portalą, užtikrinti jų integralumą ir sklaidą Europos Sąjungos mastu;

3) vykdyti dokumentų rinkinių sudarymo stebėseną, apibendrintą informaciją teikti Susisiekimo ministerijai;

4) konsultuoti institucijas ir pareiškėjus dokumentų rinkinių rengimo, gavimo, pakartotinio naudojimo sąlygų klausimais;

5) atlikti kitas jai pavestas funkcijas.

4. Institucijos pagal kompetenciją įgyvendina valstybės politiką pakartotinio naudojimo srityje.

II SKYRIUS**DOKUMENTŲ TEIKIMO SĄLYGOS****8 straipsnis. Leidimas pakartotinai naudoti dokumentus**

1. Pareiškėjas be atskiro institucijos sutikimo gali gautus dokumentus:

1) viešai skelbti bet kokių būdu, taip pat padaryti juos viešai prieinamus internete;

2) atgaminti bet kokia forma ar būdu;

3) versti į kitas kalbas;

4) adaptuoti, apdoroti ar kitaip perdirbti;

5) platinti ir kitaip teikti (perduoti) tretiesiems asmenims.

2. Gauti iš institucijos dokumentai negali būti iškraipomi ir (arba) naudojami siekiant tiesiogiai reklamuoti produktus ar paslaugas arba siekiant sudaryti prielaidą, kad produktas ar paslauga yra institucijos remiami ar kitaip skatinami, taip pat naudojami neteisėtais, apgaulingais, nesąžiningais tikslais, ar remiant tokius tikslus ir naudojami taip, kad klaidintų trečiuosius asmenis.

3. Pareiškėjas, pakartotinai naudodamas iš institucijos gautus dokumentus, privalo nurodyti gautų dokumentų šaltinį ir datą, kada jie buvo gauti, taip pat užtikrinti, kad nebus pažeistos kitų asmenų teisės ir teisėti interesai. Už adaptuotų, apdorotų ar kitaip perdirbtų dokumentų teisingumą atsako pareiškėjas. Atsakomybė už tokių dokumentų sukeltas teises pasekmes tenka pareiškėjui.

4. Kitos pakartotinio naudojimo sąlygos, nei nurodytos šio straipsnio 1–3 dalyse, gali būti nustatytos tik Lietuvos Respublikos įstatymuose arba Europos Sąjungos teisės aktuose.

5. Pareiškėjui pakartotinai naudoti dokumentus leidžiama laikantis šio straipsnio 1–3 dalyse, kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose ir Europos Sąjungos teisės aktuose nurodytų sąlygų. Dokumentai, kuriems taikomas leidimas pakartotinai naudoti juos pareiškėjui, ir atitinkama nuoroda į šį įstatymą, kitus Lietuvos Respublikos įstatymus ir Europos Sąjungos teisės aktus, nustatančius pakartotinio naudojimo sąlygas, skelbiama institucijos interneto svetainėje.

6. Jeigu Lietuvos Respublikos įstatymų arba Europos Sąjungos teisės aktų pagrindu institucijai pavesta nustatyti kitas pakartotinio naudojimo sąlygas, nei nurodytos šio straipsnio 5 dalyje, šios sąlygos neturi nepagrįstai riboti pakartotinio naudojimo galimybių ir konkurencijos, taip pat neturi diskriminuoti pareiškėjų, naudojančių dokumentus tam pačiam tikslui.

7. Šio straipsnio 6 dalyje nurodytu atveju institucija parengia specialiąsias pakartotinio naudojimo sąlygas ir jas įtraukia į sutartį, kurią dokumentus teikianti institucija privalo sudaryti su bet kuriuo pareiškėju, kai šis kreipiasi, išskyrus įstatymų ar jų pagrindu priimtų kitų norminių teisės aktų nustatytas išimtis. Sudarydama šią sutartį, institucija neturi teisės suteikti privilegijų, išskyrus šio įstatymo nustatytus atvejus. Sutartimi pareiškėjui suteikiamas specialusis leidimas pakartotinai naudoti dokumentus. Specialiosios pakartotinio naudojimo sąlygos skelbiamos institucijos interneto svetainėje.

8. Institucija sudaro galimybę pareiškėjui sutikimą su šio straipsnio 7 dalyje numatytoje sutartyje nurodytomis specialiosiomis pakartotinio naudojimo sąlygomis patvirtinti raštu arba elektroninėmis priemonėmis. Teikiant dokumentų rinkinį, sutikimas su šiomis sąlygomis patvirtinamas tik elektroninėmis priemonėmis. Specialiosios pakartotinio panaudojimo sąlygos ir dokumentai, kuriems šios sąlygos taikomos, skelbiami institucijos interneto svetainėje.

9 straipsnis. Draudimas suteikti išimtinės teisės

1. Institucijai draudžiama sudaryti su pareiškėjais susitarimus dėl išimtinių teisių suteikimo pakartotinai naudoti dokumentus, išskyrus šio įstatymo nustatytas išimtis.

2. Iš institucijos gautų dokumentų pakartotinis naudojimas, susitarimai su institucija dėl dokumentų teikimo nesuteikia pareiškėjui išimtinių teisių pakartotinai naudoti dokumentus.

3. Išimtinė teisė pakartotinai naudoti dokumentus pareiškėjui suteikiama, tik jeigu yra būtina viešosioms paslaugoms teikti, išskyrus šio straipsnio 4 dalyje nurodytą atvejį. Susitarimas dėl išimtinės teisės suteikimo turi būti periodiškai peržiūrimas ne rečiau kaip kas treji metai.

4. Jeigu išimtinė teisė pakartotinai naudoti dokumentus yra būtina Lietuvos kultūros paveldui skaitmeninti, susitarimas dėl išimtinės teisės suteikimo sudaromas ne ilgiau kaip dešimčiai metų.

5. Šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodyti susitarimai dėl išimtinių teisių pakartotinai naudoti dokumentus suteikimo turi būti skaidrūs ir skelbiami.

6. Pagal šio straipsnio 4 dalies nuostatas sudarytas susitarimas dėl išimtinės teisės suteikimo institucijai garantuoja vieną nemokamą suskaitmeninto kultūros paveldo kopiją. Pasibaigus šio susitarimo terminui, institucija sudaro galimybę kitiems pareiškėjams šią kopiją pakartotinai naudoti.

10 straipsnis. Atlyginimas už dokumentų teikimą pakartotiniam naudojimui

1. Dokumentai, išskyrus registro duomenis, registro informaciją, registru pateiktus dokumentus ir (arba) jų kopijas, pareiškėjams pakartotiniam naudojimui teikiami neatlygintai, jeigu kiti įstatymai nenustato kitaip.

2. Kai imamas atlyginimas už dokumentų, įskaitant registro duomenis, registro informaciją, registru pateiktus dokumentus ir (arba) jų kopijas, valstybės informacinės sistemos duomenis, teikimą pakartotiniam naudojimui, jis neturi viršyti sąnaudų, patiriamų juos dauginant (atgaminant, išleidžiant, kopijuojant), teikiant ir skelbiant.

3. Apskaičiuojant atlyginimą už dokumentų teikimą pakartotiniam naudojimui šio straipsnio 2 dalyje nurodytas reikalavimas netaikomas institucijai, kuri įstatymų nustatyta tvarka pajamomis iš dokumentų teikimo finansuoja didžiąją dalį (daugiau negu 50 procentų) sąnaudų, patirtų jai teikiant viešąsias ar administracines paslaugas ar vykdant kitas viešąsias funkcijas, arba institucijai, kuri įstatymų nustatyta tvarka pajamomis iš dokumentų teikimo finansuoja didžiąją dalį (daugiau negu 50 procentų) sąnaudų, patirtų juos renkant, rengiant, dauginant ir skelbiant.

4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais atlyginimo už dokumentų, įskaitant registro duomenis, registro informaciją, registru pateiktus dokumentus ir (arba) jų kopijas, valstybės informacinės sistemos duomenis, teikimą pakartotiniam naudojimui dydis apskaičiuojamas vadovaujantis Vyriausybės nustatyta tvarka. Šioje tvarkoje taip pat nustatomos išlaidų kategorijos, priskiriamos sąnaudoms, kurias galima įtraukti apskaičiuojant atlyginimo dydį (registro, informacinės sistemos amortizacijos, priežiūros, administravimo, darbo užmokesčio ir kitos Vyriausybės nustatytos išlaidos). Bendros institucijos pajamos, gautos iš dokumentų, įskaitant registro duomenis, registro informaciją, registru pateiktus dokumentus ir (arba) jų kopijas, valstybės informacinės sistemos duomenis, teikimo pakartotiniam naudojimui, neturi viršyti dokumentų, įskaitant registro duomenis, registro informaciją, registru pateiktus dokumentus ir (arba) jų kopijas, valstybės informacinės sistemos duomenis, rinkimo, rengimo, dauginimo ir skelbimo sąnaudų kartu su pagrįsta investicijų grąža.

5. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytas reikalavimas netaikomas bibliotekoms, įskaitant aukštųjų mokyklų bibliotekas, muziejams ir valstybės archyvams. Bendros šioje dalyje nurodytų institucijų pajamos, gautos iš dokumentų teikimo pakartotiniam naudojimui, neturi viršyti dokumentų rinkimo, rengimo, dauginimo, skelbimo, saugojimo ir atsiskaitymo už intelektualios nuosavybės teises sąnaudų kartu su pagrįsta investicijų grąža. Atlyginimo už bibliotekų, įskaitant aukštųjų mokyklų bibliotekas, muziejų ir valstybės archyvų dokumentų teikimą dydis apskaičiuojamas vadovaujantis Vyriausybės nustatyta tvarka.

6. Atlyginimo už dokumentų, parengtų pagal individualius pareiškėjo poreikius, teikimą pakartotiniam naudojimui dydis neturi viršyti sąnaudų, patiriamų juos sisteminant, adaptuojant, apdorojant ar kitaip perdurbant, perduodant ir teikiant pareiškėjui.

11 straipsnis. Atlyginimo už dokumentų teikimą skelbimas

1. Nustatytas atlyginimo už dokumentų teikimą dydis, jo apskaičiavimo teisinis pagrindas ir atlyginimo mokėjimo tvarka skelbiami institucijos interneto svetainėje.

2. Visa informacija apie nustatyto ar apskaičiuoto atlyginimo už dokumentų teikimą dydžio apskundimo tvarka skelbiama institucijos interneto svetainėje.

III SKYRIUS

PRAŠYMŲ PATEIKIMAS IR NAGRINĖJIMAS

12 straipsnis. Prašymo pateikimas

1. Pareiškėjas, norėdamas gauti dokumentus, kreipiasi į instituciją ir pateikia prašymą. Prašyme nurodo, kokius dokumentus ir koku būdu pageidauja gauti, savo vardą, pavardę, adresą (jeigu pareiškėjas yra fizinis asmuo) arba pavadinimą, juridinio asmens kodą, buveinės adresą, atstovo vardą ir pavardę (jeigu pareiškėjas yra juridinis asmuo) ir kontaktinius duomenis. Jeigu dėl dokumentų kreipiasi pareiškėjo atstovas, prašyme nurodoma, kokius dokumentus ir koku būdu pageidaujama gauti, atstovo vardas, pavardė, adresas (jeigu atstovas yra fizinis asmuo), pavadinimas, juridinio asmens kodas, buveinės adresas (jeigu atstovas yra juridinis asmuo), atstovavimą liudijantis dokumentas, pareiškėjas, kurio vardu jis kreipiasi, ir kontaktiniai duomenys. Prašymo formą institucija skelbia savo interneto svetainėje.

2. Prašymai gali būti teikiami tiesiogiai, pareiškėjui atvykus į instituciją, siunčiami paštu arba teikiami elektroninėmis priemonėmis, jeigu yra galimybė nustatyti pareiškėjo tapatumą. Prašymai, išskyrus žodinius prašymus, registruojami, tvarkomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

3. Žodiniai prašymai telefonu arba pareiškėjui atvykus į instituciją gali būti pateikiami tais atvejais, kai pareiškėjas pageidauja gauti informaciją žodžiu arba susipažinti su dokumentu, neprašydamas kopijos, kai dokumentą galima pateikti tuoj pat, nepažeidžiant šio įstatymo, Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nustatytos tvarkos.

4. Institucija, nustačiusi, kad pareiškėjo prašyme nurodyti duomenys yra neišsamūs ar netikslūs, per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos kreipiasi į pareiškėją, kad šis patikslintų

prašymą, ir nurodo, kokių duomenų prašyme nepakanka ir kur juos gauti, o kai prašyme pateikti duomenys netikslūs, išaiškina pateiktų duomenų netikslumus ir kaip juos pašalinti.

5. Visi raštu, įskaitant elektroninę formą, institucijai pateikti prašymai turi būti pasirašyti pareiškėjo arba jo atstovo. Elektroninės formos prašymas turi būti pasirašytas elektroniniu parašu, kuriam Lietuvos Respublikos įstatymais ar Europos Sąjungos teisės aktais yra suteikta lygiavertė rašytiniam parašui teisinė galia, arba suformuotas elektroninėmis priemonėmis, kurios leidžia užtikrinti teksto vientisumą ir nepakeičiamumą.

13 straipsnis. Prašymo persiuntimas

1. Jeigu prašomu dokumentu disponuoja kita institucija, pareiškėjo prašymas persiunčiamas šiai institucijai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo institucijoje dienos ir apie tai per 3 darbo dienas nuo prašymo persiuntimo informuojamas pareiškėjas. Persiųstą prašymą gavusi institucija dokumentus pareiškėjui pateikia šio įstatymo 14 straipsnyje nustatytais terminais. Jeigu pareiškėjas kreipėsi žodžiu, institucija nedelsdama turi informuoti pareiškėją ir nurodyti institucijos, į kurią pareiškėjas turėtų kreiptis dėl dokumentų, kontaktinius duomenis.

2. Jeigu dalis prašomų dokumentų yra toje institucijoje, į kurią kreipėsi pareiškėjas, ir juos galima pateikti atskirai nuo visų prašomų dokumentų, institucija dokumentus pateikia šio įstatymo nustatyta tvarka ir terminais; dėl kitos dokumentų dalies šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka persiunčia pareiškėjo prašymą institucijai, kuri jais disponuoja.

14 straipsnis. Prašymo nagrinėjimo terminai

1. Jeigu kiti įstatymai nenustato kitaip, institucija nagrinėja pareiškėjo prašymą ir dokumentus pareiškėjui pateikia ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos. Jeigu pareiškėjo buvo paprašyta patikslinti ar papildyti prašymą, prašymo nagrinėjimo ir dokumentų pateikimo terminas skaičiuojamas nuo patikslinto ar papildyto prašymo gavimo institucijoje dienos.

2. Jeigu pareiškėjas prašo pateikti didelės apimties ar specialiai adaptuotus, apdorotus ar kitaip perdirbtus dokumentus, institucijos vadovo ar jo įgalioto darbuotojo sprendimu šio straipsnio 1 dalyje nurodytas terminas gali būti pratęstas dar iki 20 darbo dienų ir ne vėliau kaip kitą darbo dieną po prašymo nagrinėjimo termino pabaigos raštu apie tai privaloma pranešti pareiškėjui ir nurodyti prašymo nagrinėjimo termino pratęsimo priežastis.

3. Jeigu prieš pateikiant dokumentus pareiškėjui yra būtina gauti jo sutikimą su šio įstatymo 8 straipsnio 7 dalyje numatytoje sutartyje nurodytomis pakartotinio naudojimo sąlygomis, institucija dokumentus pareiškėjui privalo pateikti laikydamosi šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų dokumentų pateikimo terminų.

15 straipsnis. Atsisakymas nagrinėti prašymą ir (arba) pateikti dokumentus

1. Institucija atsisako nagrinėti pareiškėjo prašymą ir (arba) pateikti jam dokumentus, jeigu:
 - 1) tas pats pareiškėjas pakartotinai prašo tų pačių dokumentų, kurie jam jau buvo pateikti;

2) prašomi dokumentai yra paskelbti institucijos interneto svetainėje, visuomenės informavimo priemonėse, taip pat naudojant elektronines priemones; tokiu atveju per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo institucijoje dienos pareiškėjui nurodomas jų paskelbimo šaltinis;

3) pagal pareiškėjo prašymą reikėtų specialiai adaptuoti, apdoroti ar kitaip perdirbti dokumentus ir tai būtų susiję su neproporcingai didelėmis darbo ir laiko sąnaudomis;

4) šio įstatymo 12 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka paprašius patikslinti ir (ar) papildyti prašymą, pareiškėjas jo nepatikslinka arba patikslinto prašymo turinys yra nekonkretus;

5) institucija prašomų dokumentų tvarkymą nutraukė pasikeitus institucijos funkcijoms;

6) dokumentų pateikimas gali pakenkti nusikaltimo, baudžiamojo nusižengimo, administracinių teisės pažeidimų tyrimui, civilinių bylų nagrinėjimui;

7) nėra galimybės nustatyti pareiškėjo tapatumo.

2. Institucija įvertina, ar nėra šio straipsnio 1 dalyje nurodytų prašymo nagrinėjimo ir (arba) dokumentų pateikimo pareiškėjui atsisakymo pagrindų, ir per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo institucijoje dienos priima sprendimą dėl atsisakymo nagrinėti prašymą ir (arba) pateikti dokumentus pareiškėjui. Nustačiusi, kad yra pagrindas atsisakyti nagrinėti pareiškėjo prašymą ir (arba) pateikti jam dokumentus, institucija kitą darbo dieną nuo sprendimo priėmimo apie tai privalo pranešti pareiškėjui, nurodyti teisinį pagrindą ir informuoti apie šio sprendimo apskundimo tvarką. Jeigu atsisakoma pateikti dokumentus šio įstatymo 2 straipsnio 3 dalies 2 punkte nurodytu pagrindu, pranešime nurodomas asmuo, kuriam priklauso intelektinės nuosavybės teisės, jeigu tas asmuo žinomas, arba nurodomas teisių turėtojas, iš kurio institucija yra gavusi pareiškėjo prašomus dokumentus. Bibliotekoms, įskaitant aukštųjų mokyklų bibliotekas, muziejams ir valstybės archyvams pareiga nurodyti tokį asmenį nėra privaloma.

IV SKYRIUS DOKUMENTŲ TEIKIMAS

16 straipsnis. Institucijos teisės ir pareigos teikiant dokumentus pareiškėjams

1. Institucija, teikdama dokumentus, užtikrina, kad:

1) dokumentus, įskaitant dokumentus, kurių intelektinės nuosavybės teisės priklauso bibliotekoms (įskaitant aukštųjų mokyklų bibliotekas), muziejams ir valstybės archyvams, pareiškėjas galėtų pakartotinai naudoti šio įstatymo nustatytais sąlygomis;

2) pirmenybė būtų teikiama tokiems dokumentų rinkinių formatams, kurių techninės specifikacijos yra viešai prieinamos ir kuriuos programinė įranga geba nustatyti, atpažinti ir nuskaityti ir kuriuos pareiškėjas gali laisvai gauti ir naudoti (toliau – atviras elektroninis formatas);

3) dokumentų teikimo informacinė aplinka Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka būtų tinkamai pritaikyta neįgaliųjų poreikiams.

2. Institucija privalo:

1) teikdama dokumentus, adaptuotus, apdorotus ar kitaip perdirbtus pagal atskirą pareiškėjo prašymą, pagrįsti apskaičiuotą atlyginimo už tokių dokumentų teikimą dydį ir pateikti informaciją

apie šio dydžio, kuris neturi viršyti sąnaudų, patiriamų dokumentus sisteminant, adaptuojant, apdorojant ar kitaip perdurbant, perduodant ir teikiant pareiškėjui, apskundimo tvarką;

2) teikdama dokumentus kartu su teikiamais dokumentais pareiškėją informuoti apie institucijos veiksmų apskundimo tvarką;

3) sudaryti dokumentų rinkinius šio įstatymo nustatyta tvarka ir užtikrinti dokumentų rinkinių ir metaduomenų aktualumą ir teisingumą;

4) vykdyti kitas šiame įstatyme nurodytas pareigas.

17 straipsnis. Dokumentų pateikimas

1. Atsižvelgdama į pareiškėjo prašymą, institucija dokumentus pareiškėjui teikia:

1) leidžiamosios krypties būdu, kai pareiškėjas dokumentus gauna internetu ar elektroninių ryšių tinklais pagal konkrečias užklausas;

2) paketiniu būdu, kai pareiškėjas gauna didelės apimties (daugiau negu 50 dokumentų) dokumentų rinkinį;

3) interaktyviuoju būdu, kai pareiškėjas dokumentų rinkinį gauna naudodamasis interneto naršykle;

4) žodžiu, raštu arba elektroniniu būdu.

2. Jeigu prašyme nenurodytas dokumentų pateikimo būdas, dokumentai pateikiami tokiu pačiu būdu, koku gautas prašymas.

3. Dokumentai pareiškėjams teikiami dokumentų rinkiniais arba jų dalimis, pirmenybę teikiant dokumentų teikimui internetu ar elektroninių ryšių tinklais.

18 straipsnis. Dokumentų parengimo ir pateikimo reikalavimai

1. Dokumentai pareiškėjui teikiami tokio turinio ir tokiu formatu, kurie naudojami institucijoje ir kurie nereikalauja papildomo dokumentų adaptavimo, apdorojimo ar kitokio perdurbimo. Jeigu parengtinis dokumentų ar dokumentų rinkinių turinys ar formatas nebeatitinka pareiškėjų, kurie nuolat kreipiasi tų pačių dokumentų, poreikių, institucija pritaiko turinį ir (arba) formatą pagal pasikeitusius pareiškėjų poreikius. Rekomenduojamus formatus ir standartus nustato Susisiekimo ministerijos įgaliota institucija.

2. Iš institucijos negali būti reikalaujama tvarkyti dokumentų vien tam, kad pareiškėjas galėtų juos pakartotinai naudoti.

3. Jeigu pareiškėjas prašo dokumentų, kurių tam tikra dalis priklauso dokumentams, nustatytiems šio įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje, teikiama tik ta dokumentų dalis, kuri nėra nustatyta šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje.

4. Dokumentų ir dokumentų rinkinių teikimas internetu ar elektroninių ryšių tinklais turi būti patogus pareiškėjams juos priimti ir naudoti ir neturi reikalauti iš pareiškėjo įsigyti specialios mokamos programinės įrangos. Dokumentų rinkiniai rengiami atviru elektroniniu formatu ir kartu su jų metaduomenimis teikiami pareiškėjams. Uždari elektroniniai formatai gali būti naudojami tik institucijos ir pareiškėjo abipusiu susitarimu.

5. Jeigu dokumentų tvarkymas institucijoje nutrauktas dėl to, kad pasikeitė viešoji funkcija (funkcijos), pareiškėjui dokumentai yra teikiami tik jų saugojimo institucijoje laiką, o jeigu dokumentai yra perduoti kitai institucijai, pareiškėjo prašymas persiunčiamas šio įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka.

6. Dokumentai pareiškėjui paprastai teikiami lietuvių kalba. Jeigu dokumentai tvarkomi nevalstybine kalba, dokumentai rengiami ir pareiškėjui teikiami ta kalba, kokia institucijoje tvarkomi.

V SKYRIUS

DOKUMENTŲ RINKINIAI IR JŲ TVARKYMAS

19 straipsnis. Dokumentų rinkiniai, jų sudarymas

1. Institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu dokumentai, dėl kurių dažniausiai kreipiasi pareiškėjai arba kurie yra aktualūs vykdant viešąsias funkcijas ar gali būti aktualūs pareiškėjams pakartotinai naudoti, gali būti susisteminti ir sudaromi dokumentų rinkiniai.

2. Į dokumentų rinkinius susisteminti dokumentai turi būti tinkami pakartotinai naudoti.

3. Dokumentų rinkinio pavadinimą, jo suformavimo ir duomenų atnaujinimo datą, atsakingo asmens kontaktinius duomenis, kitus metaduomenis ir prieigą prie dokumentų rinkinių institucija teikia Dokumentų rinkinių portalui (toliau – portalas).

20 straipsnis. Portalas

1. Portalas yra valstybės informacinė sistema, skirta dokumentų rinkiniams ir jų metaduomenims sisteminti ir skelbti naudojant vienodą metaduomenų aprašymo formatą, taip pat vieno langelio principu institucijų sudarytiems dokumentų rinkiniams ir jų metaduomenims ieškoti, gauti ir su jais susijusioms paslaugoms teikti.

2. Prieiga prie institucijų, įskaitant registrų ir valstybės informacinių sistemų tvarkytojus, sudarytų dokumentų rinkinių ir jų metaduomenų pareiškėjams per portalą yra vieša. Dokumentai, išskyrus registro duomenis, registro informaciją, registru pateiktus dokumentus ir (arba) jų kopijas, per šio portalo prieigą yra teikiami neatlygintinai.

3. Portalą valdo Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija.

4. Portalas yra sudėtinė Europos Sąjungos atvirų duomenų portalo dalis.

5. Jeigu institucijos yra sudariusios dokumentų rinkinius, jos privalo užtikrinti sudarytų dokumentų rinkinių prieinamumą per portalą jo tvarkytojo nustatyta tvarka ir priemonėmis.

21 straipsnis. Portalo paslaugos

1. Portale neatlygintinai teikiamos šios paslaugos:

1) paieškos paslauga – ieškoti dokumentų rinkinių pagal tam tikrų metaduomenų turinį ir parodyti tokių metaduomenų turinį;

2) peržiūros paslauga – parodyti, naršyti dokumentų rinkinius, pateikti atitinkamą metaduomenų turinį;

3) parsisiuntimo paslauga – parsisiųsti dokumentų rinkinių kopijas arba jų dalis į pareiškėjo galinį įrenginį;

4) konvertavimo paslauga – pakeisti dokumentų rinkinių uždarus formatus į atvirus formatus;

5) pritaikymo paslauga – nuasmeninti dokumentų rinkinius sudarančius duomenis ir pašalinti kitus konfidencialius duomenis;

6) susiejimo paslauga – jungti skirtingus dokumentų rinkinius ar jų dalis.

2. Teikiant šio straipsnio 1 dalies 2–6 punktuose nurodytas paslaugas gauti dokumentai portale nekaupiami.

3. Teikiant registro duomenis, registro informaciją, registruoti pateiktus dokumentus ir (arba) jų kopijas, naudojantis šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytomis paslaugomis, atlyginimas imamas šio įstatymo 10 straipsnyje nustatyta tvarka.

22 straipsnis. Pareiga saugoti Lietuvos Respublikos įstatymų saugomas paslaptis ar duomenis

Susisiekimo ministerijos įgaliotos institucijos direktorius, valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, privalo saugoti valstybės, tarnybos, profesines, komercines, banko ir kitas įstatymų saugomas paslaptis ir įstatymų saugomus asmens duomenis, kuriuos sužinojo eidami pareigas.

VI SKYRIUS

SKUNDŲ AR PRANEŠIMŲ PATEIKIMO IR NAGRINĖJIMO TVARKA

23 straipsnis. Pareiškėjo teisė apskųsti institucijos veiksmus

Pareiškėjas turi teisę apskųsti institucijos veiksmą ar neveikimą, susijusį su dokumentų pakartotiniu naudojimu, Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai arba administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24 straipsnis. Susitarimų dėl išimtinės teisės suteikimo pakartotinai naudoti informaciją galiojimas

1. Susitarimai dėl išimtinės teisės suteikimo pakartotinai naudoti informaciją, kurie galiojo 2005 m. liepos 1 d. ir kuriems nėra taikoma šio įstatymo 9 straipsnio 3 dalyje nurodyta išimtis, nebegalioja.

2. Susitarimai dėl išimtinės teisės suteikimo pakartotinai naudoti informaciją, kurie galiojo 2013 m. liepos 17 d. ir kuriems nėra taikomos šio įstatymo 9 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytos išimtys, galioja iki susitarimo termino pabaigos, bet ne ilgiau kaip iki 2043 m. liepos 18 d.

Lietuvos Respublikos
teisės gauti informaciją iš valstybės ir
savivaldybių institucijų ir įstaigų
įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/98/EB dėl viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 32 tomas, p. 701), su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/37/ES (OL 2013 L 175, p. 1).“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 20 straipsnio 5 dalį ir 21 straipsnį, įsigalioja 2016 m. liepos 1 d.

2. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 20 straipsnio 5 dalis ir 21 straipsnis įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

3. Vyriausybė, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos įgaliota institucija iki 2016 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas